

N:o 198.

Af herr **A. Olsson** i Mårdäng, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till bestämmelser angående vården af bysamhällens gemensamma angelägenheter.

I kongl. resolution den 1 september 1741 omnämnes, att Kongl. Maj:t på allmogens besvär »samtycker, det ej allenast de på åtskilliga orter redan författade byordningar, utan ock de, hvilka härefter inrättas kunna, måga af vederbörande domare stadfästas samt för lag uti byaskrän vara gällande; låtande Kongl. Maj:t igenom trycket nu utfärda en allmän byordning, hvaraf hvarje socken ett exemplar skall tillställas, hvilken byordning dock, efter orternas särskilte beskaffenhet, förbättras må».

Den 20 februari 1742 utkom denna allmänna byordning i form af »prospekt», som byalagen hade att efter omständigheterna förbättra.

De föreskrifter, som de talrika bysamhällena i riket hafva att ställa sig till efterrättelse vid vårdandet af sina gemensamma angelägenheter, äro således antingen författade före år 1741 eller ock, på grund af ofvan citerade allmänna byordning, sedermera »inrättade».

Att dessa byordningar, i fall de icke råkat falla i glömska, hvilket i allmänhet torde vara händelsen, icke motsvara nutidens behof, lär icke kunna bestridas. Byalagens gemensamma angelägenheter äro visserligen numera icke så många, men till följd af ändrade tidsförhållanden i flera fall ganska betydelsefulla; och har man på grund deraf, att inga eller bristfälliga och föråldrade föreskrifter finnas, vid vården deraf stött på

mångahanda svårigheter, hvartill kommer, att tvister och misshälligheter uppstått.

Medgifvas må ock, att inom vissa orter i landet under senare år gemensamheterna i det närmaste eller kanske helt försvunnit, men jag håller likväl före, att ett så stort antal byar finnas, som hafva och snart sagdt i all framtid måste hafva vissa ingalunda obetydliga gemensamma angelägenheter kvar, att det för deras skull är nödvändigt, att tidsenliga och lämpliga föreskrifter i ofvan berörda syfte utfärdas.

Då jag således på grund häraf dristar föreslå Riksdagen att hos Kongl. Maj:t anhålla om utarbetande och framläggande af förslag till stadgar rörande vården af bysamhällens gemensamma angelägenheter, tillåter jag mig påvisa det hufvudsakligaste af hvad, enligt min åsigt, dessa böra innehålla, nemligen: om bystämma och laga kallelse dertill; om grunderna för beslutanderätt och uppörd; om tillsättande af förtroendemän, deras åligganden m. m.; om laga påföljd för tredskande; samt om sättet för undanrödjandet af obefogade eller olagliga beslut o. s. v.

Med stöd af hvad här ofvan blifvit anfördt, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbeta och till Riksdagens pröfning inkomma med förslag till stadga angående vårdandet af bysamhällens gemensamma angelägenheter och hvad dermed står i sammanhang.

Lagutskottet, till hvilket motionen torde remitteras, medgifves att, i händelse afseende fästes vid det ärende, hvarpå jag syftar, göra de förslag, som anses af behovet påkallade.

Stockholm den 28 januari 1896.

And. Olsson
i Mårdäng.

I motionens syfte instämmer

A. Göransson.